

**Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ**

**Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави**

**Матеріали
XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

26 березня 2020 року

УДК 351.74
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Роль та місце правоохоронних органів у розбудові демокра-
Р68 тичної правової держави: матеріали XII міжнар. наук.-практ.
інтернет-конф., м. Одеса, 26 березня 2020 р. Одеса: ОДУВС,
2020. 268 с.
УДК 351.74

Шульгіна М. А.,
курсантка 308-го взводу, ОДУВС
Томіна В.Ю.,
к.ю.н., доцент кафедри адміністративного права
та адміністративного процесу

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ

Хоча принцип рівності широко визнається в конституціях і законах, існує безліч прикладів тлумачення рівності, які не призводять до досягнення дійсної рівності людини. Рівність часто трактують як однакове ставлення до всіх людей. За формального підходу рівності чоловіків і жінок розглядають як рівноцінних, тому ставлення до них однакове. Соціальне сприйняття жінок як фінансово несамотійних домогосподарок, стереотипи мужності і жіночності, «чоловічі» і «жіночі» професії впливають на те що права жінок ігноруються задля їхньої безпеки. Замість того, щоб створити безпечне середовище для жінок і чоловіків, а також сприяти руху до рівності, протекціоністський підхід наголошує на неповноцінності жінок. Отже, не забезпечує дійсної рівності.

Слід зазначити, що гендерна рівність перед законом є надзвичайно важливою складовою як для чоловіків та і для жінок. Зараз ми живемо в світі де майже всі права, свободи і можливості є вже узагальненими і саме

наша держава як правова також забезпечує рівність. Найпростішим прикладом цього є Конституція України, так стаття 21, яка є першою з Розділу II «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина», наголошує: «Усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах. Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними»[1,с.1]. Зверніть увагу, що в статті зазначаються всі люди, а не люди певної статті.

Насильницькі злочини – це злочини, спрямовані на заподіяння шкоди певній особі чи суспільству шляхом застосування фізичного чи психічного насильства щодо неї безпосередньо чи щодо інших осіб або речей, які мають для неї значення[2, с.81].

Насильницькі злочини можна поділити на наступні групи:

1. Злочини проти життя, здоров'я, статевої свободи, честі, гідності, волі, що вчиняються шляхом фізичного чи психічного насильства: вбивства, доведення до самогубства, тілесні ушкодження, побої і мордування, погроза вбивством, зґвалтування, незаконне позбавлення свободи, захват заручників, наклеп, образи та інші злочини.

2. Корисливі насильницькі злочини: бандитизм, розбій, грабіж, вимагання.

3. Насильницькі посягання на державу, громадську безпеку, громадський порядок і порядок управління: терористичні акти і диверсії, пов'язані з загибеллю людей чи спричиненням шкоди здоров'ю, хуліганство, посягання на життя посадових осіб, опір представникам влади, а також інші насильницькі дії і погрози щодо посадових осіб. [3,с.105]

Існує низка насильницьких злочинів, яка пов'язана саме з дискримінацією за ознакою статі та приниженням честі та гідності жінок або чоловіків. Причиною насильницької злочинності, – згідно з культуроцентричною концепцією злочинності, – є відсутність у особи належного рівня культури відносин з іншими людьми, що проявляється у вигляді неповаги до фізичної і психічної недоторканості людини[4,с.6]. Тому дуже важливим аспектом у зменшенні кількості насильницьких злочинів є саме запобігання їх вчиненню. Втручання у кризові ситуації припускає нейтралізацію і розв'язання міжособистісних напружених конфліктів за допомогою набору спеціальних засобів діяльності суб'єктів запобігання насильницьким злочинам. Цей набір складається з таких заходів:

1. Необхідно і надалі вдосконалювати законодавство і його реалізацію на практиці;
2. Створення централізованої системи збору даних;
3. Забезпечення притулками для осіб які опинилися в складних життєвих обставинах або належать до групи ризику;
4. Підвищення кваліфікації поліцейських які проводять профілактичну роботу з кривдниками, які вчиняють домашнє насильство, та насильство за ознакою статі;
5. Профілактично – просвітницька робота з молоддю;
6. Збір даних і проведення заходів щодо підвищення рівня поінформованості для державних діячів, громадських організацій і міжнародних організацій;
7. Підвищення рівня боротьби з пияцтвом, наркоманією, що є надійним способом запобігання злочинам проти життя і здоров'я особи;
8. Систематичне оновлення паспортизації вулиць, майданів, парків, транспортних магістралей та інших місць масового перебування і відпочинку людей у містах, інших населених пунктах з метою виявлення і усунення несприятливих для охорони громадського порядку факторів;
9. Підвищення рівня уваги до поведінки осіб з психічними аномаліями та ін.[5, с.96]

Поряд з цим зменшення практичних можливостей вчинення насильницьких злочинів — це аспект кримінологічної профілактики, який передбачає вжиття заходів, що максимально ускладнювали б вчинення насильницьких злочинів у громадських місцях, на вулицях, у гуртожитках, домоволодіннях тощо. [6, с.14]

Враховуючи вищезазначене можна зробити висновок, що наявність гендерної рівності в суспільстві та державі вказує на високий рівень культурного розвитку. Гендерна рівність перед законом є необхідним механізмом регуляції злочинів. Україна як правова держава має узагальненні права, свободи і можливості для жінок та чоловіків, таким чином забезпечує рівність. Але деякі люди, маючи низький культурний розвиток та низьку правову свідомість вчиняють насильницькі злочини, пов'язані із дискримінацією певної статі. Таким чином, необхідно ще раз наголосити на дуже важливій ролі гендерної рівності як на механізмі протидії та зменшенні кількості насильницьких злочинів.

Література

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Науково-практичний коментар до кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – к.: Канон, А.С.К., 2001. – 1104с.
3. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. – 2-го вид., переробл. та доп. / Відп. ред. С.С. Яценко. – К.: А.С.К., 2002. – 968 с. – (Нормативні документи та коментарі).

4. Аніук Н. В. Правові засоби викоринення гендерного насильства в Україні: історико - теоритичний аналіз.- Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук за спеціальністю 12.00.01 - теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень. - Одеса, 2008. - 36с.
5. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підручник / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид. перероб. і доп. – Х.: Право, 2009. – 288 с
6. Кримінологія. Особлива частина: Навчальний посібник для студентів юридичних спеціальностей вищих закладів освіти / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, О. Г. Кальман; За редакцією І. М. Даньшина. — Харків: Право, 1999. 232 с.

Чекмарьова І. М.	
СПЕЦІАЛЬНО-КРИМІНОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ.....	252
Чорна Д. Р.	
ПРОБЛЕМИ НЕОСУДНОСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ.....	254
Шульгіна М. А., Томіна В. Ю.	
ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАПОБІГАННЯ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ.....	255
Щирська В. С.	
КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДЕКЛАРУВАННЯ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ..	257
Янковий М. О.	
ОКРЕМІ АСПЕКТИ ТАКТИКИ ДОПИТУ ПОТЕРПІЛИХ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПО «ГАРЯЧИХ СЛІДАХ».....	258